

Instytut Sadownictwa i Kwiaciarstwa *im. Szczepana Pieniężka*
ul. Pomologiczna 18, 96-100 Skierniewice
tel.: 46 833 20 21, fax: 46 833 32 28
Dyrektor: prof. dr hab. Danuta M. Goszczyńska
e-mail: Danuta.Goszczyńska@insad.pl

OFERTA WDROŻENIOWA

Wartość pszczelarska wybranych gatunków roślin miododajnych

Słowa kluczowe: rośliny miododajne, pora kwitnienia, wydajność miodowa, poprawa pożytków

Wydajność miodowa oraz pora i obfitość kwitnienia to podstawowe parametry decydujące o wartości pszczelarskiej roślin pożytkowych. Od atrakcyjności tych gatunków dla pszczoł zależy zainteresowanie pszczelarzy i innych pasjonatów poprawy pożytków pszczelich wybranymi gatunkami roślin miododajnych.

Na przestrzeni pięcioletniego etapu realizacji zadania badawczego, którego głównym celem jest poznawanie wartości pożytkowej niebadanych jeszcze pod tym kątem gatunków roślin miododajnych, wykonano 28 procedur badawczych dla 15 gatunków. W omawianym okresie opublikowano trzyletnie wyniki badań wartości pszczelarskiej dla 5 gatunków,

szczegółowo podając: porę kwitnienia, liczbę roślin i kwiatów na jednostce powierzchni, ilość cukrów z 10 kwiatów, koncentrację cukrów w nektarze oraz wydajność cukrową i miodową dla każdego z nich. Były to następujące gatunki (w ujęciu alfabetycznym): barbula szara – *Caryopteris incana* (Thunb. ex Houtt.) Miq., chaber wielkogłówkowy – *Centaurea macrocephala* Puschk. ex Willd., czosnek południowy – *Allium moly* L., jęczyczka pomarańczowa – *Ligularia dentata* (A. Gray) H. Hara. i słonecznik zwyczajny – *Helianthus annuus* L.

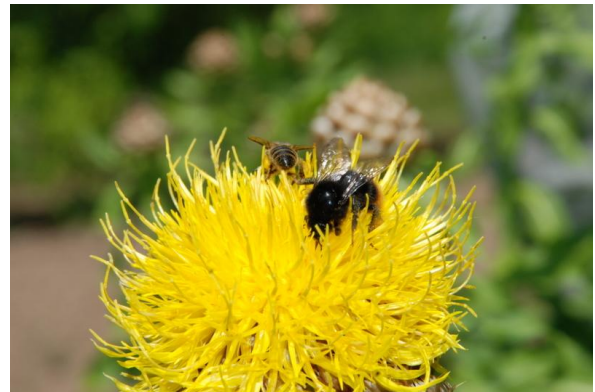
Najcenniejsze gatunki roślin należy rozmnażać i rozpowszechniać wśród pszczelarzy w celu poprawy pożytków pszczelich.

Ważniejsze cechy określające wartość pszczelarską roślin miododajnych

Gatunek rośliny	Forma rośliny	Początek kwitnienia	Długość okresu kwitnienia w tygodniach	Wydajność miodowa w kg/ha
Barbula szara	krzew	początek IX	powyżej 5	125
Chaber wielkogłówkowy	bylina	2. dekada VI	2-3	220
Czosnek południowy	bylina	3. dekada V	2	8
Jęczyczka pomarańczowa	bylina	koniec VII	około 8	160
Słonecznik zwyczajny	roczna	połowa VII	2-3	55

Barbula szara – *Caryopteris incana*

Chaber wielkogłówkowy – *Centaurea macrocephala*

Czosnek południowy – *Allium moly*

Języczka pomarańczowa – *Ligularia dentata*

Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Zaproponowane we wdrożeniu gatunki, za wyjątkiem słonecznika, nie były dotychczas badane pod kątem ich wartości użytkowej dla pszczół. Badania potwierdziły wysoką wartość pszczelarską chabru wielkogłówkowego, języczki pomarańczowej i barbuli szarej, o czym świadczyła też obserwowana wysoka intensywność oblotu ich kwiatów przez owady. Wymienione gatunki nadają się do poprawy pożytków pszczelich, co pozwoli zwiększyć ich bioróżnorodność i poprawi warunki bytowania pszczół.

Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Ośrodki Doradztwa Rolniczego, pszczelarze, Przedsiębiorstwa Zieleni Miejskiej, szkółki roślin miododajnych

Twórcy oferty wdrożeniowej:
Zakład Zapyłania Roślin
Zespół Botaniki Pszczelarskiej

Autor:
dr Zbigniew Kołtowski
tel. 81 886 34 95
e-mail: zbigniew.koltowski@man.pulawy.pl